

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

w sprawie z odwołania M. S. i W. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o wysokość podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 grudnia 2017 r.,
zażalenia W. K. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 maja 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. postanowieniem z dnia 9 maja 2017 r. odrzucił zażalenie płatnika składek W. K. na wyrok tego Sądu z dnia 22 listopada 2016 r., którym na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. uchylono wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 września 2015 r. uwzględniający odwołania ubezpieczonej M. S. i płatnika składek W. K. od decyzji organu rentowego z dnia 4 marca 2013 r. w sprawie ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. S. i przekazano sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że zażalenie płatnika składek W. K. na wyrok tego Sądu z dnia 22 listopada 2016 r. podlegało

odrzuconiu, jako spóźnione. Adwokat G. J. działając w imieniu ubezpieczonej M. S. złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 22 listopada 2016 r. oraz o doręczenie mu odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem. Odpis wyroku z uzasadnieniem został doręczony adwokatowi G. J. w dniu 12 grudnia 2016 r. Następnie w dniu 19 grudnia 2016 r. złożył on zażalenie na uchylenie wyroku działając w imieniu płatnika składek W. K. Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2017 r. Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c., zwrócił zażalenie Sądowi Apelacyjnemu w celu rozważenia zachowania terminu do wniesienia zażalenia, bowiem wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku został złożony w imieniu ubezpieczonej M. S., a zażalenie na ten wyrok zostało złożone w imieniu płatnika składek W. K.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługujące w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 394¹ § 1¹ k.p.c.) wnosi się w terminie tygodniowym liczonym od dnia doręczenia wyroku, a gdy strona nie zażądała w przepisany termin doręczenia wyroku ogłoszonego na rozprawie - od daty ogłoszenia wyroku (art. 394 § 2 k.p.c. w związku z odesłaniem zawartym w art. 394¹ § 3 k.p.c.). Skoro profesjonalny pełnomocnik płatnika składek nie złożył w jego imieniu wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie wyroku z uzasadnieniem temu mocodawcy, wyraźnie i jednoznacznie wskazując, że domaga się uzasadnienia w imieniu M. S., to termin do wniesienia zażalenia dla W. K. upłynął w dniu 29 listopada 2016 r. A zatem zażalenie złożone w imieniu płatnika składek w dniu 19 grudnia 2016 r., jako spóźnione podlegało odrzuceniu.

Zażalenie na to postanowienie wniósł adwokat G. J. w imieniu płatnika składek W. K. zaskarżając je w całości oraz domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu oraz zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych „od uczestnika na rzecz skarżącego”.

W zażaleniu zarzucono błąd w ustaleniach faktycznych przez: 1) przyjęcie, że płatnik składek W. K. złożył zażalenie od wyroku Sądu Apelacyjnego po terminie, podczas gdy wniosek o uzasadnienie wyroku został złożony prawidłowo przez jego pełnomocnika z zachowaniem terminu, a nie pełnomocnika M. S.; 2) uznanie, że

pełnomocnik działał w imieniu M. S., mimo że w aktach sprawy zalega jedynie pełnomocnictwo udzielone pełnomocnikowi przez W. K. już na wczesnym etapie postępowania, brak natomiast jakiegokolwiek pełnomocnictwa udzielonego przez M. S., co wynika z pominięcia i nie wyjaśnienia wątpliwości, jakie powinien był powziąć Sąd drugiej instancji po zapoznaniu się z treścią wniosku o sporządzenie uzasadnienia, gdyż w świetle doświadczenia zawodowego powinien był dostrzec i uznać, że wniosek o uzasadnienie wyroku w oparciu o powyższe zawiera oczywistą pomyłkę przejawiającą się w niewłaściwym określeniu strony, w imieniu, której działa pełnomocnik.

Zarzucono także naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy: 1) art. 130 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez zaniechanie wezwania adwokata G. J. do wyjaśnienia wątpliwości lub uzupełnienia wniosku z dnia 29 listopada 2016 r. o sporządzenie na piśmie i doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem pod rygorem zwrotu pisma, podczas gdy w razie uznania, że dany brak nie jest oczywistą omyłką sąd jest zobowiązany do wezwania pełnomocnika do uzupełniania braków pisma lub wyjaśnienia innych wątpliwości, w szczególności w sytuacji, gdy pomyłka w piśmie pełnomocnika jest na tyle istotna, że treść złożonego pisma w świetle zasad doświadczenia zawodowego i utartej praktyki budzi uzasadnione wątpliwości; 2) art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez odrzucenie zażalenia, jako spóźnionego w sytuacji, gdy wyrok z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi na jego wniosek, co otwierało pełnomocnikowi termin do złożenia zażalenia, przy jednoczesnym błędnym zaniechaniu wezwania pełnomocnika do usunięcia braków przez poprawne wskazanie stron postępowania w sytuacji dostrzeżonej oczywistej omyłki pisarskiej w piśmie pełnomocnika; 3) art. 331 § 1 k.p.c. w związku z art. 130 § 1 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikowi, który złożył wniosek o uzasadnienie i doręczenie wyroku bez uprzedniego uzupełnienia braków formalnych pisma w postaci przedłożenia dokumentu, z którego wynikała będzie podstawa umocowania pełnomocnika do działania w imieniu strony.

Na wypadek nie uwzględnienia powyższych zarzutów zaskarżonemu postanowieniu zarzucono: 1) naruszenie art. 373 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez zaniechanie wezwania pełnomocnika do przedłożenia pełnomocnictwa do działania w imieniu M. S. w sytuacji, gdy w ocenie Sądu Apelacyjnego, to w imieniu M. S. został złożony wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem, a zamiast powyższego sporządzenie uzasadnienia i doręczenie go pełnomocnikowi bez uprzedniego wezwania, co w konsekwencji spowodowało negatywne skutki dla W. K.; 2) dokonanie błędnego doręczenia wyroku z uzasadnieniem adwokatowi G. J., jako pełnomocnikowi W. K. przy jednoczesnym uznaniu, że uczestnik nie złożył wniosku o uzasadnienie, czym doszło do mylnego przeświadczenia pełnomocnika, że wniosek o uzasadnienie nie zawierał błędów, który uzasadniałby zwrot wniosku o uzasadnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega odrzuceniu. Zgodnie z art. 394¹ k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (§ 1). Zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (§ 1¹). W sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem postanowień, o których mowa w art. 398¹, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji (§ 2).

Postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające zażalenie na wyrok sądu drugiej instancji uchylający wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. W doktrynie i orzecznictwie utrwalony jest jednolity pogląd, że postanowienia kończące postępowanie w sprawie to orzeczenia stwierdzające wystąpienie okoliczności powodującej niedopuszczalność kontynuowania postępowania zmierzającego do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty. Nie niweczy natomiast możliwości rozpoznania sprawy co do istoty odrzucenie zażalenia na

orzeczenie sądu drugiej instancji uchylające wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania, ponieważ sprawa będzie ponownie rozpoznawana przez sąd pierwszej instancji.

Konkludując trzeba stwierdzić, że wydanie postanowienia odrzucającego zażalenie na wyrok sądu drugiej instancji uchylający wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania temu sądowi nie zamyka drogi do wydania merytorycznego orzeczenia w sprawie, a jedynie uniemożliwia skarżącemu zbadanie, czy sąd drugiej instancji prawidłowo pojmował przyczynę uzasadniającą wydanie orzeczenia kasatoryjnego i czy jego merytoryczne stanowisko uprawniało do podjęcia takiej decyzji procesowej. Wobec tego nie jest to postanowienie, od którego przysługiwałoby zażalenie do Sądu Najwyższego. Katalog zaskarżalnych do Sądu Najwyższego postanowień jest zamknięty i obejmuje wyłącznie postanowienia wymienione w art. 394¹ k.p.c., do których nie zalicza się postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające zażalenie na orzeczenie sądu drugiej instancji uchylające wyrok sądu pierwszej instancji i przekazujące sprawę do ponownego rozpoznania.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 396⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

r.g.